

## ВХОДНО НИВО ПО БЕЛ ЗА 12. КЛАС

**Прочетете текста и отговорете на въпросите, поставени към него (1. – 4. включително).**

В своя последен, септемврийски брой (№ 131 – 132) авторитетното френско списание „Poésie“ е публикувало 19 стихотворения от Георги Борисов (стр. 62 – 78). Списанието е основано през 1977 г. и се смята за едно от най-сериозните издания по света, посветено изцяло на поезията и нейните проблеми. „Всичко е превод!“ – заявява в своето програмно есе преди повече от 30 години главният му редактор, големият френски поет и философ Мишел Деги (1930). Половината от преводите на стиховете на Георги Борисов са авторизирани и са дело на изтъкнатия поет, есеист и драматург Оливие Апер и на Мари Врина, известна у нас и във Франция като най-сериозния преводач, познавач и популяризатор на съвременна българска проза. Останалата част от стихотворенията, също съвместно с Врина, са в превод на Крис Василев, автор и на уводното есе към цикъла на Георги Борисов, чиято поезия е определена от преводача като „творчество в схватка с хаоса“.

В същия брой са публикувани и 9 стихотворения от Георги Константинов, председател на българския ПЕН център, преведени и представени от Крис Василев.

Значителен брой от страниците в началото на книжката са заети от есета и статии, посветени на Едуардо Сангинети и Ингебор Бахман. Поетичният раздел в списанието се открива с цикъл стихотворения, посветени на Бразилия, от легендарната Елизабет Бишъп, непосредствено след нея е Георги Борисов. В отделен блок са представени и най-ярките чилийски поети днес.

Досега в „Poésie“ са представяни само двама български поети – Николай Кънчев и Кирил Кадийски (2001, № 95).

*„Литературен вестник“, бр. 29/май 2010 г.*

### **1. Коя е темата на текста?**

- А) Френската публика се запознава с български поет
- Б) Приносът на списание „Poésie“ за развитието на литературния живот
- В) Принципите на превода
- Г) Творчеството в схватка с хаоса

### **2. Кое от посочените твърдения е вярно според текста?**

- А) Брой № 131 – 132 на авторитетното френско списание „Poésie“ представя българския поет Николай Кънчев.
- Б) Списание „Poésie“ публикува само лирически творби на съвременни автори от цял свят.
- В) Мари Врина е известна у нас и във Франция като най-сериозния преводач, познавач и популяризатор на съвременна българска проза.
- Г) Едуардо Сангинети и Ингебор Бахман са представени на страниците на списание „Poésie“ като най-ярките чилийски поети днес.

### **3. С коя от думите може да се замени подчертаната в текста дума *сериозните*, без да се промени смисълът на изречението?**

- А) нехумористичните
- Б) ерудираните
- В) взискателните
- Г) значителните

4. **Кое от посочените твърдения НЕ е вярно според текста?**
- А) В програмното есе, публикувано в първия брой на списание „Poésie“ от 1977 г., главният редактор твърди, че всичко е превод.
  - Б) Поетичният раздел в списание „Poésie“ от септември 2009 г. се открива с цикъл стихотворения на българския поет Георги Борисов.
  - В) През 21. век на страниците на френското списание „Poésie“ са отпечатани лирически творби на четирима български автори.
  - Г) Списание „Poésie“ е посветено изцяло на поезията и нейните проблеми, но това не означава, че на страниците му няма място за статии и есета.
5. **В кой от редовете НЕ е допусната правописна грешка?**
- А) детайл, коктейл, емаил
  - Б) опора, опоритост, опозиция
  - В) израстна, нарастване, зараснал
  - Г) тенисистка, завистник, наместник
6. **В кое от изреченията е допусната правописна грешка?**
- А) Когато приключи с рутинните си задължения, библиотекарът Емил Пулен за забавление снима посетителите, като ги прави част от корици на книги.
  - Б) Неколкократно работих с един голям комедиант от Кралската академия – Дейвид Шнайдер, участвал във филми от серията за Мистър Бийн.
  - В) След двуседмичен пробен период кандидат-комикът е назначен в цирка като втори помощник-шут.
  - Г) През годините интересът към мемоарите на Чаплин не стихва, затова те са претърпели няколко преиздавания.
7. **В кое от изреченията е допусната пунктуационна грешка?**
- А) Обичайно хората се борят с трафика сутрин, докато отидат на работа, опитват се да си тръгнат в пет без две минути, ако могат и после отиват да се забавляват.
  - Б) Светът е достатъчно малък, за да се обходи, и достатъчно голям, че да не ти омръзне.
  - В) Нямам нужда от вдъхновение, за да пътувам, но самите пътувания ми служат, за да се вдъхновявам.
  - Г) Като малък единственият начин да пътувам по далечни места, бяха книгите.
8. **В кое от изреченията НЕ е допусната пунктуационна грешка?**
- А) Мемоарите на Чаплин, надхвърлящи 500 страници, се фокусират върху ранните години и личния му живот и се превръщат в световен бестселър, въпреки критиките, че липсва информация за неговата филмова кариера.
  - Б) Този човек измисляше невероятни начини за забавление дори когато бяхме уморени от пътя, гладни и премръзнали.
  - В) 16-годишната актриса Милдред Харис разкрива, че е бременна от Чаплин и през септември 1918 г. актьорът се жени за нея без много шум, за да избегне скандал.
  - Г) В ежедневен план, няма промяна в живота на британците след решението за Брекзит, но съществува страхът от бъдещите последствия.

**9. В кое от изреченията е допусната граматична грешка?**

- А) През 1918 г. Чаплин прекарва четири месеца в окопите на Първата световна война, заснемайки 45-минутния филм „На рамо“.
- Б) Новооснованата компания бързо се наложи на пазара на автомобилните и имуществените застраховки.
- В) Вероятно една от причините нещо любимо да ни доскучее и с времето да изгубим интерес към него, е вроденото ни желание да покоряваме все нови и нови върхове.
- Г) Чаплин не допуска американските журналисти до парижката премиера на „Един крал в Ню Йорк“ и с това сериозно намалява приходите си.

**10. В кое от изреченията НЕ е допусната граматична грешка?**

- А) Приятелите ми, атмосферата на София, изкуството, което витае навсякъде, ме дърпа обратно в България.
- Б) Чаплин чувства, че „Треска за злато“ (1925) ще бъде най-добрия филм, който е направил до този момент.
- В) В градската галерия е подредена изложба от картини на автора, чиито творби за пръв път напускат музея в родния му град.
- Г) Развълнуваното момиче разказа пред журналиста за победата си в Сингапур, а учителката ѝ сподели, че усилията винаги се възнаграждат.

**11. В кое от изреченията НЕ е допусната лексикална грешка?**

- А) Напоследък има известен спад в пазара на имоти, но това са нормални за периода икономични процеси.
- Б) Бостънското дружество за психични изследвания стига до заключението, че Чаплин е „американска мания“, и признава неговия гений.
- В) Младият актьор завладя публиката с дарбата и таланта си и получи заслужени аплодисменти.
- Г) Случайно се отзовах в Прага и прекарах осем часа в разглеждане на един вълшебен град, пълен с красиви мостове, островърхи църкви и уютни кафенета.

**12. В кой от редовете фразеологичните словосъчетания са синонимни?**

- А) оплитам си кошницата – оплитам конците
- Б) развявам си байрака – свивам знамената
- В) врял и кипял – от стара коза яре
- Г) вързан в ръцете – имам широки пръсти

**13. От коя творба е откъсът?**

*Кой започва да гради дом с уплаха и трепет, а радостта ни трябва да бъде сто пъти по-голема, че сме започнали да градим наша си църква, наш общ, народен дом. Кому вършим зло и от кого ще се боим? Да идем там, братя, да продължим започнатото, и ще изсъхне, ще бъде проклета ръката, която ще се дигне да ни попречи. [...] Да вървим сички там, при новата църква! [...] С план, народе, с ум и разум!*

- А) „Бай Ганьо“
- Б) „Ноев ковчег“
- В) „Крадецът на праскови“
- Г) „Железният светилник“

**14. В кой от редовете всички произведения са написани от един и същ автор?**

- А) „Новото гробище над Сливница“, „Паисий“, „При Рилския манастир“
- Б) „История“, „Борба“, „До моето първо либе“
- В) „Градушка“, „Андрешко“, „Приказка за стълбата“
- Г) „Спи езерото“, „Ноев ковчег“, „Балкански синдром“

**15. В кой от редовете правилно са свързани героят и произведението?**

- А) Гуньо Адвокатина – „Андрешко“
- Б) Хаджи-Серафимовата внука – „Крадецът на праскови“
- В) Бяла врана – „Балкански синдром“
- Г) Мъж от Бели Искър – „Ноев ковчег“

**16. В кой от редовете правилно са свързани произведението и неговият жанр?**

- А) „Балкански синдром“ – повест
- Б) „Градушка“ – лирически цикъл
- В) „Паисий“ – ода
- Г) „При Рилския манастир“ – лирическа миниатюра

**17. Поставете правилното заглавие на празното място в цитата.**

*Протегнах ръце към \_\_\_\_\_ като към историческа пиеса. Отбягвам всякакво осъвременяване. Нека майсторството на автора да послужи за припомняне на едно конкретно време от българската история. Времето на „перестройката“. Краят на един режим и началото на друг. Тази вечна преходност на обществените пластове...*

- А) „Новото гробище над Сливница“
- Б) „Балкански синдром“
- В) „Бай Ганьо“
- Г) „История“

**18. За кое произведение е характерно обвързването на природното и човешкото в мотивите за смъртта, замислянето и калта?**

- А) „Бай Ганьо“
- Б) „Крадецът на праскови“
- В) „Железният светилник“
- Г) „Андрешко“

**19. Кое произведение НЯМА мото (епиграф)?**

- А) „До моето първо либе“
- Б) „Приказка за стълбата“
- В) „Железният светилник“
- Г) „Паисий“

**20. С кое произведение цитатът от „Паисий“ оформя междутекстова връзка по темата за гръкоманството?**

*Горко вам, безумни, овци заблудени,  
със гръцка отрова що сте напоени,  
дето се срамите от вашия брат  
и търсите пища в гръцкия разврат...*

- А) „Железният светилник“
- Б) „Крадецът на праскови“
- В) „Бай Ганьо“
- Г) „Балкански синдром“

**21. Отговорете с 3 – 4 изречения на въпроса: Какъв образ на природата гради Яворовата поема „Градушка“?.**

## ЛИСТ ЗА ОТГОВОРИ

**Име:** .....

**Клас:** .....

**Номер:** .....

**Вариант:** .....

Начин за отбелязване на правилните отговори:

*	А	Б	Х	Г
---	---	---	---	---

21. ....

1.	А	Б	В	Г
2.	А	Б	В	Г
3.	А	Б	В	Г
4.	А	Б	В	Г
5.	А	Б	В	Г
6.	А	Б	В	Г
7.	А	Б	В	Г
8.	А	Б	В	Г
9.	А	Б	В	Г
10.	А	Б	В	Г
11.	А	Б	В	Г
12.	А	Б	В	Г
13.	А	Б	В	Г
14.	А	Б	В	Г
15.	А	Б	В	Г
16.	А	Б	В	Г
17.	А	Б	В	Г
18.	А	Б	В	Г
19.	А	Б	В	Г
20.	А	Б	В	Г

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

## ЛИСТ С ВЕРНИТЕ ОТГОВОРИ

за входното ниво по БЕЛ за 12. клас

### Вариант 2

1.	×	Б	В	Г
2.	А	Б	×	Г
3.	А	Б	В	×
4.	А	×	В	Г
5.	А	Б	В	×
6.	×	Б	В	Г
7.	×	Б	В	Г
8.	А	×	В	Г
9.	А	Б	×	Г
10.	А	Б	×	Г
11.	А	×	В	Г
12.	А	Б	×	Г
13.	А	Б	В	×
14.	×	Б	В	Г
15.	А	Б	×	Г
16.	А	Б	×	Г
17.	А	×	В	Г
18.	А	Б	В	×
19.	×	Б	В	Г
20.	×	Б	В	Г

- Този лист е за учителя – направете си шаблон за проверка, като копирате листа и изрежете с макетно ножче кутийката с кръстчето, което показва верния отговор. Така много лесно ще проверите теста, след като сте снимали листа за отговори от предната страница и сте го раздали на учениците за попълване.

Максималният брой точки от входното ниво е 25 точки – 20 от теста (по 1 точка за всеки верен отговор) и 5 точки от свободния отговор.

### Скала за оценяване

<i>Брой точки</i>	<i>Оценка</i>
25 – 21	Отличен
20 – 16	Много добър
15 – 11	Добър
10 – 8	Среден
Под 8	Слаб

**Примерен отговор на 21. въпрос:** В Яворовата поема „Градушка“ природата е причина и за човешката надежда, и за човешкото отчаяние. Тази ѝ роля е напълно реалистична за едно предмодерно общество, изцяло зависимо от нея. Простонародното метонимично „*в гроба гърло не гладува, / ни жадува!*“ е изказано със сурова правдивост – а природата е отказала на хората този покой. Тя ги е оставила живи, но им е отнела хляба. Същински трагичното е, че пак природата е тази, която дава надежда и окончателно я отнема чрез градушката, представена като демон. Във финала на творбата и разрушителната природна стихия, и крехката човешка надежда се разкриват на метафорично равнище – градушката жътварка е покосила човешките „*цвят-надежди*“. Над всичко доминира усещането за безнадеждност.